

Тема: «Бібліотеки, архіви, музеї: інноваційні моделі розвитку»

Інформаційний звіт про «Короленківські читання 2015»

8 жовтня у Харківській державній науковій бібліотеці імені В. Г. Короленка відбулася XVIII Міжнародна науково-практична конференція «Короленківські читання 2015. "Бібліотеки, архіви, музеї: інноваційні моделі розвитку"». За традицією захід проводився у «день народження» книгозбірні, адже виповнилося 129 років від дня її заснування. Організаторами та партнерами конференції виступили Міністерство культури України, Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка, Харківська державна академія культури, Харківське обласне відділення (філія) ВГО «Українська бібліотечна асоціація».

У роботі наукового форуму взяли участь 130 провідних фахівців наукових і публічних бібліотек, державних архівів, музеїв з різних міст України (Києва, Харкова, Дніпропетровська, Івано-Франківська, Полтави, Кіровограда, Запоріжжя, Рівного, Сум, Черкас), Китайської Народної Республіки та інших країн. На пленарному та секційних засіданнях обговорювалися актуальні питання інноваційного розвитку бібліотек, архівів та музеїв – менеджменту, впровадження технологій інформаційного суспільства у формування пакету сучасних послуг, новації у роботі з формування та розкриття колекцій пам'яток друку та писемності.

На пленарному засіданні великий інтерес викликала доповідь директора ХДНБ ім. В. Г. Короленка

В. Д. Ракитянської про інноваційний розвиток бібліотек України як спосіб забезпечення дієздатності в умовах інформаційного суспільства.

Перспективи створення зведеного інтегрованого краєзнавчого електронного мультиресурсу «Історія міст і сіл України» представила керівник проекту Національної історичної бібліотеки України, кандидат історичних наук О. О. Ісаєнко.

Із зацікавленням слухали колеги повідомлення головного фахівця Київського науково-методичного центру по охороні, реставрації та

використанню пам'яток історії, культури і заповідних територій, кандидата історичних наук О. Г. Мокроусової про історію формування архівного зібрання креслень архітектора О. М. Бекетова, який спроектував будівлю ХДНБ ім. В. Г. Короленка – архітектурну пам'ятку України.

Про ревізію академічного бібліотечного простору Харкова йшлося в доповіді бібліотекаря ЦНБ ХНУ ім. В. Н. Каразіна К. А. Лискової.

Про інноваційні можливості бібліотеки як медіаконвергентної редакції доповіла бібліотекар ХДНБ ім. В. Г. Короленка, кандидат наук із соціальних комунікацій О. О. Косачова.

Запровадження дистанційного курсу «Електронна бібліографія» для бібліотекарів-бібліографів України висвітлила заступник директора з наукової роботи ХДНБ ім. В. Г. Короленка, кандидат наук із соціальних комунікацій Л. В. Глазунова, викликавши схвальне сприйняття присутніми.

Підготовлені фахівцями ХДНБ ім. В. Г. Короленка нові видання – методичні матеріали до курсу «Бібліотечна журналістика» презентувала Л. В. Глазунова, перший випуск дайджесту бібліотечних інновацій «БібліоSPACE» – методист ХДНБ ім. В. Г. Короленка О. В. Соцков.

На секційних засіданнях (Секція 1 «Інноваційний менеджмент та організаційний розвиток бібліотек, архівів, музеїв»; Секція 2 «Електронні форми представлення інформації та формування пакету сучасних послуг бібліотек, архівів, музеїв: впровадження технологій інформаційного суспільства») у доповіді директора Наукової бібліотеки Української інженерно-педагогічної академії Н. М. Ніколаєнко розглянуті пріоритетні напрямки стратегічного менеджменту як інструменту управління бібліотекою; досвід технологічного забезпечення і представлення в мережі Інтернет бібліотек Полтавщини та проектної інформаційно-аналітичної діяльності Полтавської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. І. П. Котляревського висвітлено заступником директора з інформаційних технологій Л. М. Власенко та завідуючою відділом С. М. Захарченко.

Жвавий інтерес колег викликало повідомлення «Коворкінг як інтеграційна модель інноваційних процесів розвитку бібліотеки», озвучене членом правління Міжнародної асоціації користувачів і розробників електронних бібліотек і нових інформаційних технологій Л. З. Рудзьким під час підключення через скайп. Він представив власне оригінальне бачення моделі інноваційних перетворень у бібліотеці.

Учасники секційних засідань ознайомилися також із формуванням навчального плану для бібліотечних працівників Харківщини, що розробляє Обласний навчально-методичний центр підвищення кваліфікації працівників культосвітніх закладів Департаменту культури і туризму Харківської облдержадміністрації з урахуванням завдань інноваційного розвитку бібліотек, про це поінформував методист цієї установи О. В. Олійник. З інноваціями львівських бібліотек, узагальненими за результатами професійного візиту, ознайомила завідувача сектором Харківської обласної бібліотеки для юнацтва М. С. Медведська; про особливості створення електронної газети в публічній бібліотеці розповіла заступник директора ЦМБ ім. В. Г. Белінського ЦБС Дзержинського району Харкова І. В. Серенко.

Засідання третьої секції («Пам'ятки друку та писемності у бібліотеках, архівах, музеях: традиції і новації у роботі з формування та розкриття колекцій») відкрилося повідомленням директора Державного архіву Черкаської області Т. А. Клименко «Сімейні документи як складова архівного фонду особового походження козацького роду Вакка». Було не лише розкрито історію створення та склад архівного фонду, але й схарактеризовано систему фондів особового походження Державного архіву Черкаської області, наведено інформацію про генеалогічні дослідження козацьких родоводів. Заступник директора Харківського літературного музею Т. М. Трофименко ознайомила учасників конференції з результатами багаторічної пошукової роботи, що дозволила певною мірою з'ясувати долю архіву письменника Івана Дніпровського та виявити його фрагменти тощо. Начальник відділу використання інформації документів ЦДНТА України

А. О. Алексеєнко у повідомленні «Перетворення традиційних архівних послуг на інтернет-сервіси: стан та перспективи впровадження (досвід ЦДНТА України)» розглянула новітні трансформації в архівній справі, пов'язані з використанням сучасних технологій, навела загальну інформацію про ЦДНТА України, електронні версії основних довідників та публікацій співробітників архіву, співпрацю за допомогою інтернет-сервісів з Національним технічним університетом «Харківський політехнічний інститут», іншими установами та інституціями.

Завідувач музею при відокремленому підрозділі «Центрального будинку науки і техніки» Харківської дирекції залізничних перевезень А. М. Прохоров розкрив склад колекції видань з'їздів інженерів-залізничників Російської імперії у фондах Музею історії та залізничної техніки Південної залізниці, розповів про біографічні та архівні розвідки співробітників музею. Бібліотекар ХДНБ ім. В. Г. Короленка О. Л. Грабарчук поінформував про унікальну колекцію хрестів, енкалпійонів, панагій та підвісок, що передав до ХДНБ ім. В. Г. Короленка у 2014 р. відомий харківський колекціонер, професор Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» О. В. Горілий. Головний бібліотекар ХДНБ ім. В. Г. Короленка А. Л. Шалиганова ознайомила присутніх з матеріалами з історії ХДНБ, а саме: правлінням Харківської громадської бібліотеки у повідомленні «“Протоколом этого собрания ... “: к 130-летию правления Харьковской общественной библиотеки (1885–2015)».

Учасники заходу мали нагоду ознайомитися з книжковими експозиціями, електронними аналогами матеріалів повідомлень, представленими на конференцію заочно. Під час роботи конференції експонувалися такі виставки:

«Інноваційна політика бібліотек, музеїв, архівів в умовах нової суспільної реальності», «Проекти ХДНБ ім. В. Г. Короленка: «Школа бібліотечного журналіста, «Е-життя разом з бібліотекою: орієнтир на громаду Харківщини»; «Бібліотек@ – діалог, культура, мир!», «Українська

бібліотечна асоціація – лідер громадського професійного руху»; «Стародруки Києво-Печерської лаври: до 400-річчя друкарні», «Мистецтво оправи кінця XIX – початку XX ст.», «З перших надходжень у фонди Харківської Громадської бібліотеки», «До 80-річчя Леоніда Генріховича Фрізмана, видатного харківського літературознавця, педагога, публіциста».

Заочно були представлені такі повідомлення: «Використання моделей краєзнавчих ресурсів у популяризації творчості митців Прикарпаття (на базі Івано-Франківської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. І. Франка)» (завідуючої відділом Івано-Франківської ОУНБ ім. І. Франка, здобувача КНУКіМ Г. І. Пристай), «Організаційно-економічний механізм формування діяльності Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки Національної академії аграрних наук України (ННСГБ НААН) у напрямі трансферу технологій, інновацій, знань» (завідуючої сектором ННСГБ НААН України Л. М. Татарчук), «Корпоративна взаємодія бібліотек України для дітей у мережевому середовищі» (завідуючих відділами НБУ для дітей Н. Й. Дзюби та В. М. Красножон), «Дослідження польських провенієнцій за матеріалами фондів літератури французькою, польською мовами відділу бібліотечних зібрань та історичних колекцій Інституту книгознавства Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського» (наукового співробітника НБУ ім. В. І. Вернадського, кандидата історичних наук Т. А. Якубової), «Роль библиотеки Пекинской академии кино в обеспечении доступа к кинодокументам» (викладача педагогічного університету м. Сін Китайської Народної Республіки, аспіранта Харківської державної академії культури І Цзя), «Новые сервисы для библиотекарей и читателей в среде САБ «ИРБИС 64» (члена правління Міжнародної асоціації електронних бібліотек і нових інформаційних технологій Л. З. Рудзького та завідуючого відділом НТБ Київського національного університету технологій і дизайну А. В. Ніколаєва) та інші (усього 15 матеріалів).

Учасникам конференції колеги подарували видання ХДНБ ім. В. Г. Короленка «Короленківські читання 2014. "Бібліотеки, архіви, музеї:

формування цифрового регіонального простору": матеріали XVII міжнар. наук.-практ. конф.», «Бібліотечна журналістика: метод. матеріали до курсу», перший випуск дайджесту бібліотечних інновацій «БібліоSPACE», буклети про проект «Е-життя разом з бібліотекою: орієнтир на громаду Харківщини» тощо.

Усі бажаючі мали також змогу придбати навчальну, методичну, науково-популярну літературу видавничої групи «Основа».

Учасники заходу вітали колег зі 129-річчям ХДНБ імені В. Г. Короленка, дарували видання. Конференція засвідчила, що обмін досвідом та ідеями з приводу взаємодії бібліотек, архівів та музеїв був плідним і корисним.